

Metody dokazování - 1. sada

důkaz antický, geometrický a podobné

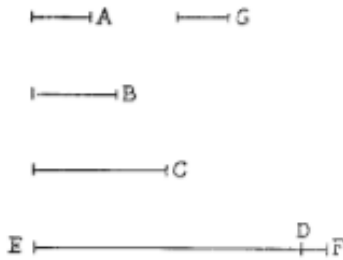
1. a) † 11. Kmenné jest číslo (prvočíslo), které měří jednotka jediná.

XX.

Kmenných čísel jest více než jakékoli dané množství kmenných čísel.

Danými čísly kmennými buďtež A, B, C ; pravím, že jest více kmenných čísel než A, B, C .

Nuže vezměme v úvahu nejmenší číslo, jehož měrami jsou A, B, C , a budiž to DE a přičtěme k DE jednotku DF . EF tedy buď je kmenné buď není. Budiž dříve kmenné; jsou tedy nalezena čísla kmenná A, B, C, EF , počtem více než A, B, C .

Avšak již nebuď EF kmenné; tedy jest mu nějaké číslo kmenné měrou. Budiž mu měrou kmenné G ; pravím, že G není rovno žádnému z čísel A, B, C . Nuže, možno-li, budiž rovno. Avšak A, B, C jsou měrami čísla DE ; tedy též G bude měrou čísla DE . Jest pak měrou i čísla EF ; také zbývající jednotky DF měrou bude G , ač jest číslo; což právě nesmyslné. Tedy G není rovno žádnému z čísel A, B, C . A bylo vzato za kmenné.

Tedy jest nalezeno více kmenných než dané množství A, B, C , totiž A, B, C, G ; což právě bylo dokázati.

- b) Prvočísel není nekonečně mnoho.

2. ♡, že následovné výrazy jsou/ nejsou racionální čísla:

- $\sqrt{2}$.
- $\sqrt{3}$.
- $\sqrt{4}$.
- $\sqrt{6}$.
- $\sqrt{2} + \sqrt{3}$.
- $\log 7$.
- $\dagger \cos 1^\circ$.

... a další (pozor na uzavřenost $\mathbb{Q}$ a $\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$):

- $\sqrt{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3}}$.
- $\sqrt{6 + \sqrt{11}} - \sqrt{6 - \sqrt{11}}$.
- $\sqrt{11 + 6\sqrt{2}} + \sqrt{11 - 6\sqrt{2}}$.
- $\sqrt[3]{2 + \sqrt{5}} + \sqrt[3]{2 - \sqrt{5}}$.
- $\sqrt[3]{20 + 14\sqrt{2}} + \sqrt[3]{20 - 14\sqrt{2}}$.

3. Každý tupý úhel je pravý. ♡

4. V rovnoběžníku $ABCD$ jsou M a N po řadě středy stran DC a BC . ♡, že úsečky $\overline{AM}$ a $\overline{AN}$ dělí úhlopříčku BD na tři shodné části, viz obrázek.

